

HET ZUCHTEND SCHEPSEL

Het behoort mede tot de historische cultuurtaak van ons geslacht de lagere schepping dienstbaar te maken aan het menschenleven, opdat dit menschenleven des te beter dienstbaar zij aan de glorie van God. De HERE onderhoudt en regeert die schepselen, „om de mens te dienen, teneinde dat de mens zijn God diene”.

Zo luidt de opdracht: de hof te bouwen, de aarde te onderwerpen, heerschappij te hebben over haar „volheid”.

Voor dat scepseel bracht daarom ook de zondeval vloek, brengt de zonde nog steeds lijden, gelijk ook het herstel door de Christus en de nieuwe gehoorzaamheid zegen brengt.

Zegen!
De rechtvaardige, de man, die de HERE vreest, kent het leven van zijn beesten. De Israëlitische boer, die de wet zijns Gods liefhad, wachtte zich de dorrende os te mulbanden. En waar het vierde gebod in ere is, daar breekt ook voor het vee, dat immers in het arbeidsrhythme van de mens is opgenomen, naast de zes arbeidsdagen de sabbath aan. Het maakt ook vandaag voor een werkpaard nog een groot verschil, of de baas „met vee en magen” de sabbat viert, ja dan neen; of hij ouderling in Gods gemeente is dan wel aapjeskoetsier. In het eerste geval staat de bles op stal, in het tweede geval gaat hij naar de stad als 't Zondag is.

Zo is het navenant met andere schepselen.
In een bekend lied zingen de gelovigen van de Christus:

Onder Uwe heerschappij
zijn wij zalig, zijn wij vrij.

En de lagere schepping weerkaatst van dat lied de echo.

Wanneer de goddelozen op het kussen komen, worden de dagen voor de menschen en voor de beesten en voor het ganse scepseel boos. Toen Babels koningen aan de macht waren, die zonnekoningen, die zich de bringers waanden van een gouden eeuw, werd niet alleen het Huis des HEREN beroofd van zijn tempelschatten, werden niet alleen de huizen in Jeruzalem leeggeplunderd, maar ook de Libanon moest het ontgelden. Babels vorsten hebben er huis gehouden als Hermann Goering in het Reichswald, in de houtstand van de Lage Landen en in de onmetelijke wouden van Noorwegen. Terwille van de „Kultur” heeft de laatste Europa, voor de afvallige cultuur van Babylon hebben de eersten de Libanon kaalgekapt. Voor de verfraaiing van Nebukadnezars paleizen en van de tempels van Babels goden werd er in de cypressenwouden en de cederbossen op Libanons hellingen een ware ravage aangericht. Natuurschending was Babels cultuurschande. En het is meer dan een dichterlijke strofe, het is profetische verkondiging van evangelie wanneer Jesaja het bevrijde kerkvolk bij de dood van Babels koning in zijn bevrijdingslied de woorden op de lippen legt:

Zelfs de cypressen verheugen zich over u,
de ceders van de Libanon:
„Sinds gij neerligt,
klimt niemand naar ons op
om ons te vellen” (14:8).

Het ganse scepseel zucht.
Het is der ijdelheid onderworpen.
Profetisch doorboorde oren vernemen zijn geklag.
Het is meegenomen, in dienst gesteld van de kermis der ijdelheid,
Misbruikt, geschonden, onteerd.

In de cultuurschande van bommenfabrieken en van Hollywood.

Het zucht.
Het ziet reikhalzend uit naar bevrijdingsdag.
Waarop de bergen van de Elzas zullen vrede dragen.
De heuvels van de Veluwe en de kopjes van Transvaal heilig recht.

Weihu: Jezus komt.
Daarover mogen de stromen, de Rijn, de Maas, de IJssel en de Vecht vrolijk zingen, de cypressen en de cederbomen van de Libanon.

Die bijbeltaal is méér dan dichterlijke overdrijving.
Ook de natuur zal zich verblijden, wanneer bij de ondergang van de Antichrist de natuurschending, die cultuurschande ten einde is.

Maranatha!

D. E. C.

KERKELIJK LEVEN

EEN PROEFPROCES
inzake de naam der kerken

In de pers kwam onlangs het bericht voor, dat de part. synode Zuid-Holland-Zuid der gebonden kerken een voorstel (van de el. Gorinchem) heeft aanvaard inzake „het onrechtmatig gebruik van de naam Gereformeerde Kerken in Nederland”. Dit voorstel, dat aan de komende synode zal worden voorgelegd, houdt in het verzoek om een der plaatselijke kerken voor generale rekening een proefproces te doen voeren, opdat de rechter beslisse, welke kerken de naam „Gereformeerde Kerken in Nederland” mogen voeren. Tot zover 't persbericht.

Nu beoogt dit proefproces, in laatste instantie een voor de synodocratische gemeenschap gunstige beslissing van de Hoge Raad uit te lokken. Zodat, ook al zou het Gerechtshof haar in 't ongelijk stellen, zij bij beroep in cassatie bij het hoogste rechtscollege zou krijgen, wat ze begeert.

Reeds vroeger hadden Deputaten van synodocratische zijde voor correspondentie met de Hoge Overheid aan de regering verzocht „om een toestand van orde te scheppen” inzake „de ernstige verwarring, die door het tweeledig gebruik van de naam „Gereformeerde Kerk” moet ontstaan”.

Daarover schreef de toenmalige hoofdredacteur van ons blad, Prof. Schilder („Reformatie” van 2 Sept. 1950):

„De vraag rijst, of dan de regeering kan „doen wat der kerken is”. Alleen de kerken kunnen orde scheppen in kerkelijke zaken. Maar de regeering heeft geen enkel recht, om van een groep, die openlijk de aangenomen leer liet veranderen, en de voor het aangegeven verband afgesproken vergadering heeft laten schenden door een onbevoegde vergadering en die op basis van deze schending daarna wederom samengekomen is, b.v. door de groepjes uitgetreden op bepaalde plaatsen zoo maar weer in het verband (dat nu veranderd was) op te nemen, met geweld, en dan nog wel zonder eenige argumentatie die aan de zaak zelfzelve ontleend zou zijn, te verklaren, althans haar te helpen verklaren, dat zij zelve niet wat nieuws is, doch het oude. En de regeering mist evenzeer het recht, die kerken die doodgewoon gebleven zijn bij de bestaande bepalingen en leer, te doodverven, c.q. te helpen doodverven, als waren ze een stelletje nieuwbakken amateurs. Als een synode wánorde schept, moet zij de regeering niet vragen, te haren gerieve „orde te scheppen”; dat had ze zelf moeten doen. Door n.l. de orde te handhaven — of — ze had er waarlijk al zes jaar tijd voor — haar ordeverstoring te betrouwen. En als zij dan bovendien wil, dat de regeering het verhoorde beschermen van de stichting van wánorde ter wille van wie zoo deden aandiene als het „scheppen van orde”, wel, dan is dát al heelmaal mis.”

Prof. Schilder schreef deze „kanttekeningen” in de tijd, toen gebleken was, dat de toenmalige minister

gericht losbarsten, zo onbeschrijfelijk verschrikkelijk, dat het iedere voorstelling stuk slaat.

Maar zie, dan verschijnt Jezus Christus. Hij staat hoog opgericht midden in de wereld, midden in de mensenzee. Hij staat daar als de reine, de enig-reine in een wereld vol zonde en verloren in schuld. Als God van de hoge hemel naar deze aarde omlaag ziet, aanschouwt Hij een duistere massa. Dat is de zondige mensheid. Dat zijn wij.

Maar daar midden in, als een stralend licht, verheft zich Jezus Christus, vlees van ons vlees, bloed van ons bloed, been van onze beenderen, die Man, die zich niet geschaamd heeft ons zijn broeders te noemen. Hij is ons in alles gelijk geworden — uitgenomen de zonde.

En zie, dan gebeurt het: Jezus Christus neemt de zonde der wereld op Zich. Ze maakt zich als het ware van de mensheid los en concentreert zich op Hem, in Hem. God stapelt ze, tegelijk met de onmetelijke schuld der wereld, boven op Hem. Ja, Hij wordt nu één en al zonde, niets dan zonde, één kluwen ongerechtigheid. Er is nu feitelijk maar één zondaar in de wereld — onze Here Jezus Christus!

En zie, dan geschiedt met Jezus Christus wat steeds de mensheid bedreigde, maar haar nog nimmer overkwam!

Gods toorn, Gods onmetelijke wraak, ontlaadt zich in Jezus Christus. Met oneindig, met eeuwig geweld. Nu onze Heiland zonde, pure, onvermengde zonde geworden is, nu op Hem de ganse wereldschuld ligt, nu slaat Gods oneindige toorn in Hem neer! Zoals een bliksemafleider, hoog boven der menschen sterfelijk hoofd, alle hemelvuur naar zich toetrekt — zo haalt Jezus Christus alle toorn van God naar zich toe. Die slaat met bovenaards geweld op Hem neer. Onze Heiland gaat nu de hel in. Hij wordt een vervloekte. De enige volkomen vervloekte in Gods wijd heelal.

Nu heeft Hij geen gedaante noch heerlijkheid meer. Als wij Hem thans aanzien is er bij Hem geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Nu is Hij veracht en de onwaardigste onder alle menschen. Nu verbergt zich Gods aangezicht voor Hem. Nu is Hij niets dan een verworpen, een uitgestotene, de volgestrekte balling in Gods onmetelijke wereld.

Zie, luisteraars, dat is iets van de ontzaglijke werkelijkheid, die Paulus ons hier aanwijst. Dit is iets van dat volkomen onbegrijpelijke, dat onze trouwe, liefdevolle Heiland, die nooit zonde heeft gekend, ja, haar met heel zijn hart verfoeide, door God zelf tot zonde werd gemaakt.

Maar hiermee is nog lang niet alles gezegd wat Paulus in deze diepe, sonore woorden aan de wereld verkondigt.

Het rijkste, het schoonste, de duizelingwekkende hoogte van dit Evangelie, moeten we nog bewonderend gadeslaan.

Paulus schrijft immers, dat God zijn Zoon Jezus Christus tot zonde heeft gemaakt..... voor ons, opdat wij zouden worden gerechtvaardigd Gods in Hem!

O, ge moet vooral naar deze woorden horen en indrinken wat ze naar U doen toestromen! Er klinkt hemelse muziek in, pure genademuziek! Christus, zo juicht Paulus ons toe, werd dat alles en onderging dit alles vóór ons, opdat wij in Hem gerechtvaardigd Gods zouden worden.

Verstaat ge dat: gerechtigheid Gods worden? Neen, neen, het is niet maar, dat ge wat krijgt! Het is wat worden! Worden wat ge van uzelf nooit waart en ook nimmer zelf worden zoudt! Het is het grootste en heerlijkste van wat een mens in deze zwarte, gevloekte wereld overkomen kan.

Wat het dan betekent?

O, dat kan een kind verstaan! Het is dit, dat we zo worden, dat God met vreugde op ons neerziet en zijn volle gemeenschap aan ons schenkt. Het betekent, dat alles wat scheiding maakte tussen God en ons, alles wat tussen Hem en ons een muur vormde, is stukgeslagen en weggedaan! Het betekent, dat er nu niets meer „zit” tussen de Almachtige en ons, dat het helemaal „vlak” is tussen Hem en mij. Het betekent dit, dat God, óók als Hij ons zo scherp aanziet als Hij dat alleen kan, geen enkele zonde meer in ons ontdekt: geen enkele zonde, geen enkele smet, geen enkele schuld! Het is kort en goed dit, dat we volkomen rein en heilig staan in Gods oordeel, vlak voor zijn heilig aangezicht.

Ja, ik hoor het al, ik hoor u al vragen: Hoe kan dat nu? Wij zijn en blijven toch altijd, altijd, doortrapte, hoogmoedige zondaren?

Zeker, wij zijn en blijven altijd zondaren. Wij moeten blijven bidden met de kerk aller eeuwen: Hemelse Vader, eeuwige en barmhartige God, wij erkennen en belijden voor Uw Goddelijke majesteit, dat wij arme, ellendige zondaren zijn, ontvangen en geboren in alle boosheid en verdorvenheid, geneigd tot alle kwaad, en onnut tot enig goed, en dat wij met ons zondig leven zonder ophouden Uw heilige geboden overtreden, waardoor wij Uw toorn tegen ons verwekken, en naar Uw rechtvaardig oordeel op ons laden de eeuwige verdorvenis!

Maar ondanks dat alles, terwijl Paulus dat alles

te antwoorden, en de aangevoerde argumenten te weerleggen.

Ten slotte hadden deputaten-Donner aan hun synode bericht te hopen, „dat deze onverkwikkelijke aangelegenheid zonder dat tot rechtsmaatregelen behoeft te worden overgegaan, in de gewenste zin haar beslag zal krijgen.”

Ondanks de verstandhouding tussen de minister en de synodocratische deputaten is de gewenste oplossing niet gekomen; nu volgen dan de „rechtsmaatregelen.” De Hoge Raad, waarvan mr J. Donner voorzitter is (die zich wel, zoals te voorzien is, te dezer zake zal laten vervangen) moet nu aan de synodocratische gemeenschap „recht” doen.

Wij hopen en bidden, dat dit hoogste rechtscollege inderdaad recht zal doen.

Intussen vergisde men zich niet in de betekenis van enig arrest van de Hoge Raad. Hij onderzoekt niet opnieuw de feiten, spreekt zich niet uit inzake de uitlegging van geldende statuten (b.v. de kerkorde). Dit geschiedt in hoogster instantie door de Gerechtshoven, en wat deze daaromtrent uitgesproken hebben, staat onherroepelijk vast. De taak van de Hoge Raad is in zover formeel, dat hij alleen zich uitspreekt over vonnissen en arresten, die aan zijn oordeel onderworpen worden om te onderzoeken of deze zijn gewezen in overeenstemming met de Nederlandse wet. Bevindt de Raad, dat enig vonnis niet in overeenstemming is met de wet, dan vernietigt hij het en kan dan zelf uitspraak doen of hij verwijst de zaak naar een Gerechtshof of Rechtbank ter verdere behandeling.

In abstracto is het dus mogelijk, dat een Gerechtshof zegt: naar de bepalingen van het geldend recht in uw kerk hebt ge volkomen gelijk. En dat bij cassatie-beroep de Hoge Raad zou zeggen: en toch vernietig ik dat arrest, want op die en die gronden is het strijdig met de Nederlandse wet.

Doch als aantoonbaar is uit de feiten, beoordeeld naar officiële afspraken en regelen, dat een kerkelijke gemeenschap het recht aan haar zijde heeft, doch dat recht zou haar niet toegekend worden op grond van enige bepaling in de Nederlandse wetgeving — welke morele waarde heeft dan een zodanige uitspraak?

Intussen — wij wachten rustig af. De Here weet, wat voor Zijn kerken nuttig en nodig is. P. D.

RECHTEN voor ONGELOVIGEN

In een nummer van „Waarheid en Eenheid” van 6 Juni 1952, dat mij in handen kwam, steekt Dr A. E. Schouten onder het opschrift: „Beschemend voorbeeld” de loftrumpet over het volgende beding, hetgeen voorkomt in een overeenkomst, gesloten tussen de syn. Geref. Kerk van Leiden met die van de Ned. Herv. Gemeente aldaar over wederzijds gebruik van gebouwen: „Bij de ondertekening van dit artikel (bedoeld wordt kennelijk „overeenkomst”, L. R.) verbinden partijen zich om eventuele onderlinge geschillen niet te doen beslechten door de wereldlijke rechter.” Hij noemt deze bepaling een „concrete binding en onderwerping aan het apostolisch vermaan van 1 Corinthie 6”.

Wat deze concrete binding betreft: Het is hoogst

dubieus, of — indien er een belangrijk geschil zou rijzen — op grond van deze bepaling de wereldlijke rechter zich onbevoegd zou verklaren. Naar Nederlands burgerlijk recht wordt kwade trouw — gelukkig maar! — nimmer beschermd: uitsluiting van elke aansprakelijkheid mist als in strijd met de goede zeden elke verbindende kracht (zie b.v. N. J. 1934, blz. 872). Deze norm lijkt mij juist, daar zij een ontkrachting van het ambt der overheid door een dergelijk beding niet toelaat (Rom. 13). Misschien zou een rechter partijen naar scheidsmannen verwijzen, die zij in onderling overleg moeten benoemen. Maar — weer gelukkig — is een scheidsrechterlijk oordeel ook aan 'n zekere controle van overheidswege gebonden. Dus ook hier geen verzaking van het ambt der overheid. Daarom heeft dit beding niet de rechtswaarde, die Dr S. er blijkbaar aan toeschrijft, tenzij de bedoeling zou zijn (maar gaat deze niet tegen de duidelijke bewoordingen in?) geen enkele juridische gebondenheid, dus een „gentlemen's agreement”. Doch dit is toch niet de manier om zaken te doen.

Overigens klinkt het geheel nogal dopers. Voor het bewijs daarvan moge ik citeren hetgeen Dr Idzardus Nicolai in zijn „Grontlicke Onderwijsinghe tegen alerleye dwalinghen der Wederdooperen”, uitg. 1609, ten aanzien van het beroep van die secte op 1 Cor. 6 opmerkt: „Ten laetsten comen sy oock met de berispinghe Pauli aen/ die hy den Corinthen gedaen heeft van weghen haer ongheregt pleyten. Op welcken wy antwoorden/ dat hy wel hare feylen ghestraft/ maer niet de saeck self verdoemt heeft: t'welck uyt syn woorden aldus verstaen wort. Eerstelijck berispt hy in haer/ dat de een broeder hebbende met de ander te richte/ onder de onrechtveerdighe (dat is/ afgodendienaers) ende alsoo vyanden des Euangelii/ te rechte ginck/ ende dat hy syne saeck niet van den heylighen (dat is Christenen) liet beslichten: dewijl oock de verachtste van desen daer toe behoorden weerdich ghekent te zijn/ om dat de gheloofighe oock de werelt/ ende (boose) Engelen sullen oordelen. Daer nae tast hy se beter op haer zeer, segghende: So o is daer nu immers ghebreck onder u lieden, dat ghy

CULTUUR-NEGATIVISME

OORZAAK VAN AFVAL?

Dr Buitendijk brengt in zijn boek: „Op de keper beschouwd” een felle critiek uit op „bepaalde christelijke kringen” (blad. 41), die wel de eis stellen: een christelijke politiek, een christelijke wetenschaps-gedachte, een christelijke sociale organisatie enz., maar die niets voelen voor een christelijke kunst. Dr Buitendijk lijkt het toe, dat deze mensen op dit terrein met „oogkleppen” voor lopen. Inmiddels sturen Christenouders hun kinderen naar onze gymnasie en H.B.S.-en, waar mannen doceren, die in het reine gekomen zijn met de humanistische en natuurwetenschappelijke gedachtenwereld, maar leiding op het gebied van de moderne kunst wordt ternauwernood gegeven, ja zelfs afgewezen, zegt hij. Intussen verslaat de moderne kunst haar duizendtallen in de kring des Verbonds. Wie eens de moeite neemt, de levensloop na te gaan van hen, die sedert 1880, alleen op

met malcandereterechtegaet. Waerom en lydt ghy niet liever schade? Maer ghy lieden doet onghelukkig/ ende schade: ende dat den broederen/ etc. Hij bestraft haer/ dat sy broeders met elck ander zijnde/ niet arbeiden de broederlijke eenicheit te onderhoude. Waerom hij wel voornaemlijck straft die gene die onrecht deden/ ende onrechtveerdighe waren: maer beneffens dese oock die soo onlijdsaem waren/ dat sy niet conden verdragen/ maer uyt onghedult nae het recht liepen/ ende dat tot de ongheloofighe. Dit alle houden wy oock voor berispelijck: naemlijck dat broeders met elck ander twisten voor sulcke richters/ daer sy de reyne leere te spot stellen: dat sy niet liever uyt het midde van de hare kiezen/ die verstandich zijn (al warent anders slechte lieden) om haer verschil wech te neme: ja dat sy alleszins twisten/ alsoo dat de een onghelukkig doet/ de ander ongheduldich/ ende lichtelijck ghestoort is. Maer willen sy alle het rich-ten verwerpen/ oock daer sulcke berispelijcke dinghen geen plaets hebben by den onschuldighen/ soo moeten sy ander bewijs soecke/ als dese woorden Pauli: oft sy moeten oock alle hare twistinghen verdoemen/ die sy onder elck ander hebben/ ende beslechten: niemant sal over de verdruyckinge teghen yemant moghen claghen/ al is sy noch soo groot: ende soude alsoo oock de Christijcke disciplijn/ aengaende de heymelijcke zonden wech ghenomen worden (Matth. 18: 15, 16, 17).

Mr L. ROELEVELD.

Doctoraal-examen

Geslaagd voor het doctoraal-examen Ds L. Doekes te Hilversum.

Candidaats-examen

Geslaagd voor het candidaats-examen de heer E. R. Postma, Gagelplein 4, 's-Gravenhage.

LITERATUUR EN KUNST

Anti-Revolutionair of Reactionair?

In de Nieuwe Prov. Gron. Courant van 3 Mei wordt een zeer scherpe veroordeling gegeven van wat Prof. Holwerda op „politiek terrein” beoogde.

De genoemde courant gaf n.l. van Prof. Holwerda's streven gedurende de laatste jaren de volgende typering:

„De kerk was voor hem het al en het enige.”

Hij heeft de kerk „tot het absolute verheven”.

„Van haar zag hij geen zonde meer.”

Holwerda zag niet duidelijk meer „dat Gods schepping rijker was dan de formatie der kerk en dat de andere levensgebieden eveneens een taak hadden te vervullen”.

Hij „verwierp alle onderscheiding in terreinen en trok alles samen op de kerk”.

Holwerda was „de geestelijke vader van het overspannen kerkbegrip..... dat in onze streek alle Christelijke actie dreigt stuk te breken en deze actie doet onderbrengen in de kerk”.

De „lijn van Holwerda” boog af „naar het piëtisme, waarin men uiteindelijk alleen de kerk maar meer ziet en ten allerleste alleen de ziel maar meer ziet. Die lijn is niet meer klassiek gereformeerd”.

Deze alledroevigste, geestelijke, of liever on-Geestelijke, ontarding van Prof. Holwerda concretiseerde zich natuurlijk ook in zijn houding in de politieke strijd onzer dagen. De Nieuwe Prov. Gron. Courant wees daar dan ook met nadruk op! En wel met deze woorden: „In politiek opzicht moet Professor Holwerda gezien worden als één van de geestelijke stuwkrachten van het G.P.V., waartoe vooral zijn in het licht gegeven rede over het onderwerp: „De crisis van het gezag” als voorloper mag worden gerekend. In Zij-

stra's boek „Tenzij” wordt deze rede meerdere malen geciteerd.”

Men hoort het: het vonnis is vernietigend.

Wat Prof. Holwerda dacht en schreef is de openbaring van een onsteltend geestelijk deraillement. Over heel de linie heeft hij de plank misgeslagen. Zijn arbeid is — als het zo was als hier wordt beschreven! — een dodelijk gevaarlijke aanval op het ware, Schriftuurlijke leven, speciaal op het Schriftuurlijk politieke leven.

Zo sprak een vooraanstaand Chr. politiek orgaan. Zo heeft dat Holwerda's geest beproefd. Zo schreef het een poosje vóór de verkiezingen. Zo gaf deze Hoofdredacteur antirevolutionaire en dus in zijn oog principiële voorlichting.

Onze lezers vernamen uit het bovenstaande, dat de N. Prov. Gron. Courant als kenbron voor de principiële afwijkingen van Prof. Holwerda „vooral” wees op diens rede over: „De crisis van het gezag”.

De keus van juist dit geschrift als toetsingsmateriaal is wel een zeer gelukkige greep van de Nieuwe Prov. Gron. Want inderdaad heeft Prof. Holwerda in deze rede de kern van zijn politieke inzichten vertolkt!

Maar ook in nog een ander opzicht is de keuze van deze publicatie van Prof. Holwerda een gelukkige greep. Er is namelijk over deze rede heel wat te doen geweest. Zoals men weet, werd ze voor een groot deel door de Radio uitgezonden. En wie haar door de omroeper hoorde inleiden merkte, dat deze man daar diep van onder de indruk was gekomen. En zoals het deze omroeper versing, verging het duizenden. Zelden zullen op een toespraak — ik mag dat nu wel zeggen — zoveel en zoveel aangrijpende reacties losgekomen

zijn. Holwerda's profetisch getuigenis had de harten van velen gegrepen.

Op deze rede nu wees de Nieuwe Prov. Groninger. En op grond daarvan formuleerde zij haar strenge vonnis.

Maar over deze rede — en daar wil ik hier op wijzen — werd reeds eerder in de antirevolutionaire kring geschreven. En dat wel in „Antirevolutionaire Staatskunde”, het orgaan van de Dr Abraham Kuypers- stichting „ter bevordering van de studie der Antirevolutionaire beginselen, het officiële, leiding gevende, principiële orgaan van de Antirevolutionaire partij.

We willen uit de bespreking van Prof. Holwerda's rede een stuk citeren. Het is te vinden in de acht-tiende Jaargang, p. 45 v.v. Hier is het:

„Een woord van gloeiende bezieling, in één climax wijzend op den Verhoogde, richt Professor HOLWERDA tot zijn hoorders in de oratie: De Crisis van het Gezag. Op Hemelvaartsdag uitgesproken, boeit zij onmiddellijk onze aandacht door te wijzen op het fundamenteel karakter der bedoelde crisis en doet ons horen, dat het niet om iets bijkomstigs gaat, doch „om het recht van Christus Jezus”, om het „in geding” zijn van „het Koninkrijk Gods”. En dan neemt de schrijver zijn uitgangspunt in het herdenkingsfeit van den dag en spreekt het met nadruk uit, hoe de kleine kring op den berg van Hemelvaart de vervulling van den tweeden psalm beleefde voor de gehele wereld. Daarom, aldus Professor HOLWERDA, „is elke gezagscrisis niet maar een politieke kwestie, doch een religieus stelling-nemen tegenover den Christus aan de rechterhand des Vaders”. De schrijver (spreker) twijfelt er niet aan, of deze dingen zijn voor ons niet nieuw, doch is van mening, dat „we ook in onze kringen veelszins aan den rijkdom en den ernst van dit geloof (zijn) ontzonken.” En hij geeft de gronden aan waarop deze laatste overtuiging

zien van was-
scheide te bli-
behoefte aan-
de vraag ste-
dat velen bij
overvluchten
zinnige ziel -

Ik geloof
Ik denk,
intellectuele
vocat en z.
in de laatste
ons christe
intellectuele
daar de M
gezorgd. E
vinistisch vo
op voorstel
van de bijzo
die der ope
Kuyper in 1

Het was
verandering
Standaard
gen de opke
vinden in d
meld:

„Breed 2
Hoogere H
land. Op 1
op deze F
tot 6429. E
vergelijking
gens en me
in tien jar
nasia van
1123 tot 2

Waarom

„Soms s
uitgesloten
bezocht. H
uit hun m
niets dan
wing tege
heeft ook

Hoe het
maal. Dat
Dr Buitend
christelijke
van harte n
Alleen we
houding de
zinnige chri
cies daar H
van al die
de rug toek

Wij gelo
geven aan

Ik denk
schreef in c
op informa
ten voor M

„Wonde
met de n
in aanrak

berust. Ve
gen van
buiten he
bestaan, v
kelijkheid
heeft gew
voor Jezu
zwaarden
vasten tr
beklimt,
aardse m
stelt ze
Christus,
onderwer
lossing w
keld in h
overheid
ter verlos
een aang
beheerst
Rom 13.
Christus,
nu het v
dan is de
Christus
Opzette
voerig an
niet ande
over de
te worde
regnum
ke die d
laat, en
baren w
gen het
ging toe
litteke p
jongeren
stuk ligt